

RAPPORT

Verksamhetsberättelse 2025

Överförmyndarnämnden

Fastställt av överförmyndarnämnden
Framtagen av regionstyrelseförvaltningen

Datum 2026-02-03

Gäller 2026

Ärendenr ÖFN 2026/5

Version [1.0]

Region Gotland

Besöksadress Visborgsallén 19

Postadress SE-621 81 Visby

Telefon +46 (0)498 26 90 00

E-post regiongotland@gotland.se

Org nr 212000-0803

Webbplats www.gotland.se

Region
Gotland

Verksamhetsberättelse 2025

Innehåll

1 Sammanfattning	2
2 Händelser av väsentlig betydelse	2
2.1 Kansliets personal	2
2.2 Omorganisering	2
2.3 Lagändringar	2
3 Förväntad utveckling	3
3.1 SOU 2021:36 Gode män och förvaltare – en översyn	3
3.2 Uppdatering av verksamhetsystemet	3
4 Regionfullmäktiges prioriteringar	3
5 Måluppfyllelse	3
6 Kvalitetsuppföljning	6
6.1 Inkomna synpunkter	6
6.2 Kvalitetsresultat	6
7 Väsentliga personalförhållanden	7
8 Ekonomisk uppföljning	7
8.1 Årets resultat	7
8.1.1 Arvoden till ställföreträdare	8
8.1.2 Kostnader/intäkter för ensamkommande barn	8
8.1.3 Kostnader för nämndverksamhet	8
8.1.4 Kostnad för kansliet	8
8.2 Intäkts- och kostnadsutveckling	9
8.2.1 Arvoden till ställföreträdare	9
8.2.2 Kostnader/intäkter för ensamkommande barn	9
8.2.3 Kostnad för nämndverksamhet	9
8.2.4 Kostnad för kansliet	9
8.3 Investeringar	9

1 Sammanfattning

Överförmyndarnämndens (nämnden) verksamhet har överlag fungerat väl under 2025. En något pressad personalsituation under delar av året har dock påverkat handläggningstiden negativt. Framför allt har granskningen av årsräkningarna dragit ut på tiden något.

Nämnden uppvisar ett fortsatt stort överskott (1 807 tkr) om än ett avsevärt mindre sådant jämfört med 2024 (2 606 tkr). Minskningen av överskottet är till största delen hänförbart till att regionen betalat en större andel av arvoden till ställföreträdarna än förevarande år. Samtidigt som andelen huvudmän som betalar sitt arvode fortfarande är på en hög nivå i jämförelse med längre tillbaka i tiden vilket förklarar överskottet som sådant.

Ett av tre nämndspecifika mål är uppfyllda. Nämnden lyckades under 2025 att rekrytera fler ställföreträdare som inte har tidigare anknytning till sin huvudman än 2024. Avseende andelen kompletterade årsredovisningar och antalet digitalt inlämnade års- eller sluträkningar så klarade inte nämndens sina, högt uppsatta, mål. Dessa har också reviderats inför 2026.

Nämnden uppvisar även 2025 goda siffror i den årliga enkäten som går ut till ställföreträdare, där 88,3 % av de tillfrågade ställföreträdarna säger sig vara nöjda med nämndens verksamhet.

2 Händelser av väsentlig betydelse

Verksamheten har fungerat relativt väl under året och nämndens kansli har i vanlig ordning arbetat kontinuerligt med verksamhetsutveckling i det mindre perspektivet. De större händelserna av väsentlig betydelse som har påverkat nämnden och kansliets arbete har varit personella förändringar på kansliet. Även om nämnden saknar arbetsgivaransvar är förändringar på kansliet av betydelse för nämnden då det kan påverka handläggningstid och måluppfyllelse.

2.1 Kansliets personal

Under större delen av 2025 var en av kansliets ordinarie medarbetare föräldraledig och ersattes av en vikarie med begränsade arbetsuppgifter. I kombination med att en ordinarie ännu var relativt nyanställd och inte ännu färdigutbildad var kansliet under delar av året utsatt för ett högt arbetstryck. Det påverkade i sin tur vissa handläggningstider negativt, framför allt granskningen av årsräkningarna. En granskning som ändå kunde avslutas inom ramen för verksamhetsåret.

2.2 Omorganisering

Under året beslutades det om en omorganisering vilken placerade nämndens kansli i en ny enhet. Beslutet medförde att dåvarande enhetschef under hösten 2025 minskade sin närvaro i kansliets verksamhet, varpå ett tillförordnat chefsstöd övertog delar av ansvarsområdet. Själva omorganiseringen trädde i kraft vid årsskiftet, då med en ny enhetschef.

2.3 Lagändringar

Under senhösten 2025 beslutade regeringen att gå vidare med delar av *SOU 2021:36 Gode män och förvaltare – en översyn* och en proposition passerade lagrådet. Stora förändringar inom verksamheten förväntas därmed träda i kraft till den 1 juli 2026.

3 Förväntad utveckling

Nämndens verksamhet är lagstyrd i den bemärkelsen att det finns relativt lite utrymme till eller behov av stora förändringar eller utvecklingssteg utan motsvarande förändring i lagstiftningen. Snarare är det som kännetecknar verksamheten en ständig utveckling i det mindre perspektivet. Det fortgår ett kontinuerligt förbättringsarbete inom ramen för den dagliga verksamheten. 2026 kommer dock utgöra ett undantag från den regeln då det förväntas genomföras relativt omfattande lagändringar.

3.1 SOU 2021:36 Gode män och förvaltare – en översyn

Om allt går enligt förväntan kommer nämnden och kansliet att få en betydande utökning av arbetsuppgifter i och med planerade lagändringar som ska träda i kraft från och med den 1 juli 2026. Bland annat kommer ansvaret för en större mängd beslut att flyttas från tingsrätten till nämnden. Vidare kommer lagändringarna att innebära ett utökat granskningsansvar och ökade krav på information och korrespondens med både ställföreträdare och huvudmän. Lagändringarna kommer också med förändringar inom verksamhetsområdets begreppsapparat. Det här innebär att en inte oansenlig del av vintern och våren 2026 kommer att behöva användas till planering och förberedelser samt administrativt arbete för att nämnden ska stå redo för förändringen den 1 juli. Styrdokument, rutiner, verksamhetssystem, utbildningsmaterial, blanketter, broschyrer med mera kommer att behöva uppdateras. De redan aktiva ställföreträdarna kommer att behöva utbildas och informeras.

3.2 Uppdatering av verksamhetssystemet

Nämnden kommer under 2026 att uppdatera sitt verksamhetssystem. Den är planerad till hösten så att nämnden, i bästa fall, är klar med bulken av årsräkningsgranskningen och arbetet med att anpassa verksamheten efter lagförändringen. Erfarenheten av den förra uppgraderingen av systemet gör gällande att även det projektet kommer kräva en omfattande arbetsinsats. Det handlar dels om en förflyttning av driften från regionen till systemleverantören. Dels handlar uppdateringen om att möjliggöra för ställföreträdarna att lämna in sina redovisningshandlingar direkt in i systemet. Även ansökningar och allmän korrespondens ska kunna ske rätt in i systemet. För att det här ska kunna fungera så bra som det, åtminstone teoretiskt kan, kommer det krävas relativt stora utbildningsinsatser. Utbildning av kansliets tjänstepersoner men framför allt utbildning av de ställföreträdare som ska nyttja systemet är nödvändig.

4 Regionfullmäktiges prioriteringar

Nämndens verksamhet rör sig till väldigt liten del eller till ingen del alls i de områden som berörs av regionens prioriteringar. Nämnden gör antagandet att en väl fungerande överförmyndarverksamhet har en positiv påverkan på samhället i stort. Hur väl

verksamheten fungerar mäts genom nämndens egna mål och de aktiviteter som är kopplade till målen.

5 Måluppfyllelse

Regionfullmäktige har beslutat om koncerngemensamma samt nämndspecifika mål för 2025. Nedan redovisas bedömning av måluppfyllelse samt en övergripande bild av det arbete som pågår för att nå måluppfyllelse inom respektive mål. Varje mål har indikatorer. Indikatorerna ligger till grund för bedömningen av måluppfyllelse.

Nämndens verksamhet rör sig till väldigt liten del eller till ingen del alls i de områden som får anses beröras av regionens koncernövergripande mål. Nämnden gör antagandet att en väl fungerande överförmyndarverksamhet har en positiv påverkan på samhället i stort. Hur väl verksamheten fungerar mäts genom nämndens egna mål och de aktiviteter som är kopplade till målen.

Andelen årsredovisningar som behöver kompletteras ska vara högst 40 procent under 2025

Bedömning

Kommentar:

Målet är inte uppfyllt. Kansliet har inför verksamhetsberättelsen 2026 förfinat metoden för att räkna ut andelen kompletteringar och därför har siffrorna för år 2023 och 2024 sjunkit något. Målet för 2025 är dock inte uppnått och den negativa trenden fortsätter om än att den också planar ut något.

Indikator	År 2025	År 2024	År 2023	Bedömning
Årsräkningar med komplettering, andel (%)	50.0%	49.8%	34.5%	

De prioriterade aktiviteterna för året var följande:

1. Att hålla minst en utbildning med speciellt fokus på de som ska lämna in sin första årsräkning och de som har uppvisat brister i redovisningen under tidigare år.
2. Att erbjuda minst två årsräkningsutbildningar för samtliga ställföreträdare.
3. Att erbjuda minst en årsräkningsworkshop på vilken ställföreträdare kan få direkt hjälp med sin redovisning.
4. Att sammanställa och skicka ut en skrivelse för att underlätta ställföreträdarnas kontakt med bankerna. Främst med fokus på hur de ska göra för att få med sig korrekt underlag inför redovisningen.
5. Att genomföra en översyn av årsräkningsblanketten och informationsutskicket angående årsräkningen.

Samtliga aktiviteter är genomförda utom nummer fyra. Det har också visat sig att ställföreträdarna har haft lättare att få de underlag de behöver från bankerna under 2025 än under 2024 vilket har gjort punkt fyra något redundant. Målet är, trots omfattande

utbildningsinsatser, inte uppnått varför nämnden, utöver fortsatta utbildningsinsatser, kommer att pröva nya vägar och prioritera digital utveckling inom verksamhetsområdet under 2026.

Antalet digitalt inlämnade års- eller sluträkningar ska öka med minst 40 under 2025

Bedömning

Kommentar):

Målet är inte uppfyllt. Antalet digitalt inlämnade års- och sluträkningar har förvisso ökat men endast med fyra jämfört med 2024.

Indikator	År 2025	År 2024	År 2023	Bedömning
Digitalt inlämnade års- och sluträkningar, antal (st)	134	130	95	

De prioriterade aktiviteterna för året var följande:

1. Att arbeta mer aktivt med att informera ställföreträdarna om möjligheten att lämna in redovisningen digitalt bl a i samband med utbildningar och utskick av nyhetsbrev.
2. Att genomföra en översyn av årsräkningsblanketten och informationsutskicket angående årsräkningen.
3. Att genomföra en översyn av rutinerna vid utskick av begäran om års- eller sluträkning.
4. Att slutföra uppföljningen och utvärderingen av implementeringen av den uppdatering av nämndens verksamhetssystem som har genomförts hos nämnder på fastlandet.

Samtliga aktiviteter är genomförda. Översynen av blanketter och rutiner har dock inte landat i någon omfattande förändring. Uppmaningar om att använda e-tjänsten har skickats ut regelbundet och information har lagts till i samtliga redovisningsblanketter utan märkbar effekt på användandet av e-tjänsten. Nämndens analys är att utplaningen av den positiva trenden inte är så mycket en effekt av en ovilja bland ställföreträdarna att redovisa digitalt som att e-tjänsten lämnar en del att önska.

Exempelvis visar nämndens enkät att en stor andel av ställföreträdarna är villiga att redovisa digitalt och tidigare enkäters resultat visar också att en stor del av ställföreträdarna använder e-tjänsten för andra ändamål. Nämnden har också slutfört utvärderingen av uppdateringen av verksamhetssystemet och kommer att genomföra uppdateringen till hösten. Det utvecklingssteget kommer att vara prioriterat under 2026.

Antalet nya ställföreträdare som inte har anknytning till sin huvudman, ska öka under 2025 i jämförelse med 2024

Bedömning

Kommentar:

Målet är uppnått. Antalet nya ställföreträdare utan anknytning till sin huvudman har ökat med en (1) jämfört med 2024.

Indikator	År 2025	År 2024	År 2023	Bedömning
Nya ställföreträdare utan anknytning till sina huvudmän, antal (st)	22	21	19	

De prioriterade aktiviteterna för året var följande:

1. Att öka den externa synligheten gentemot medborgarna genom att använda nya kanaler för reklam och annonser.
2. Att utöka samarbetet med regionens kommunikationsavdelning.
3. Att förändra förfrågningsrutinen på så vis att det underlättar för nya gode män som ännu inte åtagit sig ett uppdrag att åta sig ett.
4. Att delta på minst fem informationsmöten med externa aktörer.

Aktivitetsnivån inom verksamhetsområdet har varit lägre under 2025 än önskvärt. Kansliet har fått prioritera om när arbetsbördan varit stor. Kontinuerliga samtal med kommunikationsavdelningen har förts och lett till smärre förändringar i annonserna exempelvis. Ett samarbetsmöte hölls också under hösten med den rekryteringsansvariga för överförmyndaren i Norrköping. Dock har nämnden inte lyckats etablera några nya kanaler för att öka den externa synligheten. Försöken att sänka tröskeln för nya gode män att ta sitt första uppdrag har inte heller visat sig vara så effektivt som nämnden hoppats på. Detta till trots har målet uppnåtts och det tycks också som om att runt 20 nya gode män utan tidigare anknytning till sina huvudmän är en rimlig nivå att eftersträva för att verksamheten ska fungera.

6 Kvalitetsuppföljning

6.1 Inkomna synpunkter

Nämnden har inte fått in någon synpunkt genom de regiongemensamma kanalerna.

6.2 Kvalitetsresultat

Då nämnden saknar personalansvar så arbetar inte nämnden efter Region Gotlands kvalitetsmodell fullt ut. Stora stycken av den faller under regionstyrelseförvaltningens ansvar varför modellen blir svårarbetad. Dock, med samma syften som omnämns i den regionövergripande kvalitetsmodellen så genomför nämnden varje år en enkät som är direkt riktad till de ställföreträdare som är under aktiv tillsyn. Genom den inhämtar nämnden ställföreträdarnas uppfattningar om nämnden och dess kansli samt tips och idéer om hur verksamheten kan förbättras och utvecklas. Enkäten var fokuserad på frågor som berör ställföreträdarnas uppfattning om kansliets och nämndens informationsarbete, tillgänglighet, bemötande, kompetens och kvalitet. Den syftade även till att ta reda på hur ställföreträdarkollektivet ställde sig till den planerade uppdateringen av verksamhetssystemet och hur de tyckte att ett sådant system skulle utformas och implementeras.

2025 års enkät hade en svarsfrekvens på 64,5% och det genomsnittliga resultatet för samtliga verksamhetsområden enligt ovan slutade med att 88,3% av ställföreträdarna sade

sig vara nöjda med nämnden och dess kansli. Slutsatsen nämnden drar är att verksamheten är kvalitativ och välfungerande.

7 Väsentliga personalförhållanden

Nämnden saknar personalansvar. Nämnden köper kansliets tjänster genom en överenskommelse med regionstyrelseförvaltningen. Personalförhållandena på kansliet rapporteras i regionstyrelseförvaltningens verksamhetsberättelse.

8 Ekonomisk uppföljning

8.1 Årets resultat

Tabell 1

8511 Ers till godman/förvalt.	Budget 2025	Utfall Jan - Dec 2025	Avvikelse Jan - Dec 2025
50 Löner arbetad tid	-3 624	-2 371	1 253
55 Kostnadsersättningar	-493	-393	100
56 Sociala avgifter enl lag	-1 160	-759	401
71 Representation	0	-9	-9
74 Övriga köpta tjänster	-141	-173	-32
76 Diverse kostnader	110		-110
Resultat	-5 308	-3 704	1 604
1008 Ensamkommande barn	Budget 2025	Utfall Jan - Dec 2025	Avvikelse Jan - Dec 2025
35 Bidrag	0	40	40
50 Löner arbetad tid	0	-23	-23
55 Kostnadsersättningar	0	-5	-5
56 Sociala avgifter enl lag	0	-7	-7
Resultat	0	4	4
8523 Överförmyndarnämnden	Budget 2025	Utfall Jan - Dec 2025	Avvikelse Jan - Dec 2025
50 Löner arbetad tid	-240	-148	91
54 Kostnader naturaförmåner		0	0
55 Kostnadsersättningar	-6	-3	3
56 Sociala avgifter enl lag	-90	-56	34
70 Transporter och resor	-20	-12	8
71 Representation		-3	-3
72 Annonser, reklam, info		-3	-3
74 Övriga köpta tjänster	-15	-2	13
76 Diverse kostnader	-33	-11	23
Resultat	-404	-239	165
Kanslitjänster	Budget 2025	Utfall Jan - Dec 2025	Avvikelse Jan - Dec 2025
74 Övriga köpta tjänster	-3 961	-3 927	34
Resultat	-3 961	-3 927	34

Nämndens budget är uppdelad på fyra olika områden:

- Kostnad för arvoden till ställföreträdare
- Kostnad/intäkt för hantering av ensamkommande barn
- Kostnader för politisk ledning – nämndverksamhet
- Kostnader för kanslifunktion

Nämnden uppvisar ett fortsatt stort överskott (1 807 tkr) om än ett avsevärt mycket mindre sådant än 2024 (2 606 tkr). Minskningen av överskottet är till största delen hänförbart till att regionen betalat en större andel av arvoden till ställföreträdarna än förutvarande år. Samtidigt som andelen huvudmän som betalar sitt arvode fortfarande är på en hög nivå i jämförelse med längre tillbaka i tiden.

8.1.1 Arvoden till ställföreträdare

Nämnden har i budget för året avsatt 5 418 tkr för arvoden till ställföreträdare minus 110 tkr i sparkrav, så 5 308 tkr. Kostnaden under året uppgår 3 704 tkr vilket ger ett överskott på 1 604 tkr. Överskottet är, som ovan nämnts, hänförbart till en ökning av andelen huvudmän som betalar sin gode mans arvode själv. Det i jämförelse med historiska siffror.

8.1.2 Kostnader/intäkter för ensamkommande barn

För 2025 har 0 kronor avsatts för intäkter/kostnader för ensamkommande barn. De 40 tkr som är redovisade som intäkt består av en engångsersättning i form av ett schablonbelopp om 40 tkr per barn som betalas ut varje gång migrationsverket placerar ett barn på Gotland. En intäkt som är tänkt att täcka kostnaderna fram till dess att barnet fyller 18 år eller får en särskilt förordnad vårdnadshavare eller tills dess att ärendet avslutas på annat sätt. Under året har drygt 36 tkr inkl. avgifter betalats ut i arvode till gode män för ensamkommande barn. Eftersom budgeten är noll och nämnden saknar möjlighet att påverka hur många barn som placeras under dess tillsyn så är svårt att sia om utfallet.

8.1.3 Kostnader för nämndverksamhet

Nämnden hade 404 tkr i budget för 2025. Kostnaden under året uppgick till 239 tkr vilket ger ett överskott på 165 tkr. Nämnden har under året haft sju sammanträden. Resultatet beror till största delen på att budget är satt för något fler sammanträden samt att alla ledamöter inte deltagit på samtliga sammanträden.

8.1.4 Kostnad för kansliet

Nämnden har ett avtal med regionstyrelseförvaltningen om att tillhandahålla kansliresurser med motsvarande 5,0 tjänster. För 2025 var budgeten satt till 3 961 tkr. Kansliet har varit fullt bemannat under hela året, om än inte med ordinarie personal, och avsatta medel har mer eller mindre nyttjats fullt ut. Kanslikostnaderna slutar på ett litet överskott om 34 tkr som antagligen är en effekt av viss föräldraledighet och mindre frånvaro.

8.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Tabell 2

Konto	Utfall 2025	Utfall 2024	Förändring	Förändring i %
Arvoden	-3 704	-3 016	-688	22,8%
Ensamkommande barn	4	228	-224	-98,2%
Nämnd	-239	-249	10	-4,0%
Kansli	-3 927	-3 578	-349	9,7%
Totalt resultat	-7 866	-6 615	-1 251	18,8%

8.2.1 Arvoden till ställföreträdare

688 tkr mer har lagts på arvoden till ställföreträdare under 2025 jämfört med 2024. Anledningen till den, relativt, kraftiga ökningen har att göra med att regionen var betalningsansvarig för en betydligt större andel av ärendena än under 2024 även om siffran ännu är lägre jämfört med längre tillbaka i tiden. Den ökningen, tillsammans med budgetposten för ensamkommande barn (se 8.2.2) förklarar nästan hela summan och övrig kostnadsökning bör kunna hänföras till uppskrivning av prisbasbelopp och en något högre andel av ställföreträdarna som begärde arvode för sitt uppdrag.

8.2.2 Kostnader/intäkter för ensamkommande barn

Det har placerats färre barn på Gotland än 2024. Det förklarar både den lägre intäkten och den lägre kostnaden och är naturligtvis en bidragande orsak till varför överskottet var så mycket större 2024 än 2025.

8.2.3 Kostnad för nämndverksamhet

Skillnaden i kostnader för nämndverksamheten mellan 2024 och 2025 är marginell och resultatet förklaras enligt 8.1.3.

8.2.4 Kostnad för kansliet

Ökningen av kanslikostnaden är hänförlig till en uppskrivning om 112 tkr samt att hela den överenskomna summan inte nyttjades under 2024. Det på grund av att en kanslist arbetade deltid på valkansliet under 2024.

8.3 Investeringar

Inga investeringar har gjorts under 2025.